

สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตาม

1.1 ระดับชั้นเรียน และเพศของนักเรียน

1.2 สถานภาพของบิดามารดา ได้แก่ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และระดับรายได้ของบิดามารดา

1.3 ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

2. เพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำและความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพที่สนใจ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ภาคปลาย ปีการศึกษา 2527 กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นหลายขั้นตอน จากโรงเรียนแต่ละประเภทในจังหวัดภาคใต้ ใหญ่กระจายตามแผนการเรียนของนักเรียน ในแต่ละระดับชั้นเรียน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 2235 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1195 คน เป็นชาย 563 คน และหญิง 632 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1040 คน เป็นชาย 442 คน และหญิง 598 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยและคณะสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน โดยรวมถึงข้อมูลส่วนตัวทั่วไป และข้อมูลค่านิยมของนักเรียน

2. แบบสอบถามความสนใจในอาชีพของนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือกับฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ความสนใจในอาชีพของนักเรียน การคัดลอกคะแนนเฉลี่ยเทอมต้นของนักเรียน และรายได้ของบิดามารดา จากระเบียนสะสม หรือหน่วยทะเบียนของโรงเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แยกตามระดับชั้นเรียน โดยการหาค่าความถี่ และร้อยละของความสนใจในอาชีพของนักเรียนในแต่ละหมวดอาชีพ ในแต่ละระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามตัวแปรดังนี้

1. ระดับชั้นเรียน
2. เพศของนักเรียน
3. อาชีพของบิดา
4. อาชีพของมารดา
5. ระดับการศึกษาของบิดามารดา
6. ระดับรายได้ของบิดามารดา
7. ระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน
8. ระดับความรู้ความเข้าใจในลักษณะงาน และความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพ

สรุปผลการวิจัย

1. การสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.1 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

1.1.1 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 2 และ 3 จำแนก

ตามระดับชั้นเรียน

จากความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพการบริการ เสมียน การค้า การผลิตการคมนาคมและการช่าง การกสิกรรม และการบริหารการจัดการ ตามลำดับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด เช่นกัน รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพการบริการ เสมียน การค้า การบริหารการจัดการ การกสิกรรม และการผลิตการคมนาคมและการช่าง ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด โดยที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการในเรื่องการมีรายได้ดีค่าตอบแทนสูงมากที่สุด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการในเรื่องการได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด

สำหรับความสนใจในอาชีพอันดับ 2 และ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะมีลักษณะเช่นเดียวกับความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ในขณะที่ความสนใจในอาชีพอันดับ 2 และ 3 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะมีรูปแบบคล้ายความสนใจในอาชีพอันดับ 1 กล่าวคือ นักเรียนจะสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพการบริการ เสมียน และการค้าเช่นเดียวกับความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ส่วนความสนใจในอาชีพหมวดการบริหารจัดการ การกสิกรรม และการผลิตการคมนาคมและการช่างนั้น จะมีลำดับความสนใจในอาชีพที่แตกต่างกันออกไป

1.1.2 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 2 และ 3 ของนักเรียนจำแนกตามเพศ

จากความสนใจในอาชีพอันดับ 1 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพการบริการ การผลิต

การคมนาคมและการช่าง การค้า เสมียน การกลสิกรรม และการบริหารการจัดการ ตามลำดับ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพการบริการ การบริหารการจัดการ การกลสิกรรม การค้า การผลิตการคมนาคมและการช่าง และเสมียน ตามลำดับ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพเสมียน การบริการ การค้า การผลิตการคมนาคมและการช่าง การบริหารการจัดการ และการกลสิกรรม ตามลำดับ ส่วนนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจใน อาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุดเช่นกัน รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพ เสมียน การค้า การบริการ การกลสิกรรม การบริหารการจัดการ และการผลิตการคมนาคมและการช่าง ตามลำดับ

สำหรับความสนใจในอาชีพอันดับ 2 และ 3 จะมีลักษณะคล้ายความสนใจในอาชีพ อันดับ 1 กล่าวคือ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพการบริการ การผลิตการคมนาคมและการช่าง เช่นเดียวกับความสนใจในอาชีพอันดับ 1 นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หมวดอาชีพการบริการ เช่นเดียวกับความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ส่วนความสนใจในอาชีพในหมวดอาชีพอื่น ๆ นั้น มีลำดับความสนใจในอาชีพที่แตกต่างกันไป นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุดเช่นเดียวกับความสนใจในอาชีพอันดับ 1 เท่านั้น ในขณะที่นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด รองลงมาได้แก่หมวดอาชีพเสมียน เช่นเดียวกับความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ส่วนความสนใจในอาชีพในหมวดอาชีพอื่น ๆ นั้น มีลำดับความสนใจในอาชีพที่แตกต่างกันไป

เมื่อพิจารณาตามรายชื่ออาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุด 5 อาชีพแรกของความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ปรากฏว่า นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพ ตำรวจ วิศวกร แพทย์ ช่างเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า และทหาร ตามลำดับ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สนใจในอาชีพ พยาบาล แพทย์ พนักงานธนาคาร เลขานุการและครู ตามลำดับ นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพทหาร ตำรวจ ข้าราชการฝ่ายปกครอง ทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์ และนักบิน ตามลำดับ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สนใจในอาชีพ พยาบาล ครู นักธุรกิจ พนักงานธนาคาร และเลขานุการ ตามลำดับ จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่านักเรียนหญิงทั้ง 2

ระดับชั้นเรียนมีความสนใจในอาชีพที่คล้ายกัน

ในเรื่องเหตุผลของความสนใจในอาชีพ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะเหตุผลของความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพในหมวดต่าง ๆ ในด้านการมีรายได้ค่าตอบแทนสูงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ การได้ทำงานตรงตามความสามารถ ลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำ และเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน ตามลำดับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพในหมวดต่าง ๆ ในด้านการได้ช่วยเหลือผู้อื่นอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การได้ทำงานตรงตามความสามารถ ลักษณะงานตรงกับที่ต้องการทำ การมีรายได้ค่าตอบแทนสูง และเป็นอาชีพที่มีอิสระในการทำงาน ตามลำดับ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า นักเรียนทั้งสองระดับชั้นเรียนให้เหตุผลของความสนใจในอาชีพในเรื่องการดำเนินอาชีพตามอย่างบิดามารดาน้อยกว่าเหตุผลข้ออื่น ๆ

1.2 การสำรวจความสนใจในอาชีพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามสถานภาพของบิดามารดา

1.2.1 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของบิดา

ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพใดก็ตาม ต่างสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับรองลงมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดการบริหารการจัดการ การค้า และการบริการ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาประกอบอาชีพในหมวดเสมียน การค้าและการบริการ สนใจในหมวดอาชีพเช่นเดียวกับบิดาเป็นอันดับรองลงมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ แต่คิดเป็นร้อยละเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ความสนใจในอาชีพของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับอาชีพของบิดา ยกเว้นนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ อยู่แล้ว

1.2.2 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามอาชีพของมารดา

ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพใดก็ตาม ต่างสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในหมวดอาชีพที่นักเรียนสนใจเป็นอันดับรองลงมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ ปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มารดาประกอบอาชีพในหมวดเสมียน และการบริการสนใจในหมวดอาชีพ เช่นเดียวกับมารดา เป็นอันดับรองลงมาจากหมวดวิชาชีพ วิชาการ แต่คิดเป็นร้อยละเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าความสนใจในอาชีพของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับอาชีพของมารดา ยกเว้นนักเรียนที่มารดาประกอบอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการ อยู่แล้ว

1.2.3 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดามารดา

ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง และต่ำ ส่วนใหญ่ต่างสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด นอกจากนั้นเป็นความสนใจในอาชีพกระจายอยู่ในหมวดอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูงสนใจในอาชีพหมวดการค้า เป็นอันดับรองลงมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาสูง สนใจในอาชีพหมวดการบริหารจัดการเป็นอันดับรองลงมา ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีระดับการศึกษาน้อย และต่ำจะสนใจในอาชีพหมวดการบริการ เป็นอันดับรองลงมา แต่คิดเป็นร้อยละเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

1.2.4 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพอันดับ 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับรายได้ของบิดามารดา

ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีรายได้ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ส่วนใหญ่ต่างสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด

นอกจากนั้นเป็นความสนใจในอาชีพกระจายอยู่ในหมวดอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่บิดามารดามีรายได้ระดับสูง สนใจในอาชีพหมวดเสมียน และการบริการเป็นอันดับรองลงมา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีรายได้ระดับสูง สนใจในอาชีพหมวดการค้าเป็นอันดับรองลงมา ในขณะที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดามารดามีรายได้ระดับปานกลาง และต่ำ สนใจในอาชีพหมวดการบริการเป็นอันดับรองลงมา แต่คิดเป็นร้อยละเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

1.3 ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน

ผลปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ส่วนใหญ่ต่างสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด นอกจากนั้น เป็นความสนใจในอาชีพที่กระจายอยู่ในหมวดอาชีพอื่น ๆ โดยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลจากการเรียนสูง สนใจในอาชีพหมวดการบริการและเสมียน รองลงมา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนปานกลาง และต่ำ สนใจในอาชีพหมวดการบริการ และเสมียน รองลงมาตามลำดับ ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง สนใจในอาชีพหมวดการค้า และการบริการเป็นอันดับรองลงมา แต่คิดเป็นร้อยละเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2. ผลการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ และความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพ

ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะความสนใจในอาชีพอันดับ 1 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพที่สนใจอยู่ในระดับปานกลาง และไม่ถูกต้องเป็นส่วนมาก

ขอเสนอแนะ

คำถามการวิจัย

1. ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อจำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน เพศ อาชีพของบิดาอาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดาและระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนนั้น นักเรียนต่างให้ความสนใจในอาชีพหมวดวิชาชีพ วิชาการมากที่สุด เช่นเดียวกัน นอกนั้นเป็นความสนใจในอาชีพกระจายอยู่ในหมวดอาชีพอื่น ๆ เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากการแบ่งประเภทอาชีพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การแบ่งหมวดอาชีพอย่างกว้าง ๆ ตามการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ของกรมแรงงาน นอกจากนี้ตัวอย่างอาชีพที่แสดงไว้ในแบบสอบถามนั้น เป็นอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการเป็นส่วนใหญ่ จึงอาจมีผลต่อการเลือกตอบอาชีพที่นักเรียนสนใจได้เช่นกัน ดังนั้นเพื่อให้ได้ผลการวิจัยมีความเด่นชัดยิ่งขึ้น จึงควรมีตัวอย่างอาชีพในหมวดอาชีพอื่น ๆ ให้มากขึ้น หรือมีการแบ่งประเภทอาชีพในหมวดวิชาชีพ วิชาการ ในลักษณะที่เฉพาะลงไปอีก เช่น มีการแบ่งเป็นหมู่อาชีพต่างๆ ตามหนังสือการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ของกรมแรงงาน เช่น หมู่อาชีพนักวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น นักเคมี นักฟิสิกส์ เป็นต้น หมู่อาชีพแพทย์ ทันตแพทย์ สัตวแพทย์ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกัน เช่น อาชีพแพทย์ พยาบาล เภสัชกร เป็นต้น หมู่อาชีพผู้ใช้วิชาชีพทางกฎหมาย เช่น อาชีพทนายความ เป็นต้น

2. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่บิดาและมารดาประกอบอาชีพในแต่ละประเภท ในจำนวนที่มีความแตกต่างกันมาก จึงอาจทำให้ผลของการสำรวจความสนใจในอาชีพของนักเรียนจำแนกตามอาชีพของบิดาและอาชีพของมารดาไม่สมบูรณ์นัก ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไป จึงควรสุ่มกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่บิดาและมารดาประกอบอาชีพในแต่ละประเภท ในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมากขึ้น

3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องความสนใจในอาชีพของนักเรียนเมื่อจำแนกตามระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียน โดยศึกษาถึงผลของคะแนนในหมวดวิชาต่างๆ ในแต่ละแผนการเรียนกับอาชีพที่นักเรียนสนใจว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่

คำถามนำไปใช้

1. ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำแนกตามตัวแปร ระดับชั้นเรียน เพศ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระดับรายได้ของบิดามารดาและระดับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนนั้น นักเรียนให้ความสนใจในหมวดอาชีพวิชาชีพวิชาการมากที่สุดและอาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุดนั้น ส่วนใหญ่ ยังคงเป็นอาชีพที่นักเรียนรู้จักและมีทัศนคติที่ดีอยู่แล้ว เช่น อาชีพพยาบาล แพทย์ ทหาร ครู ตำรวจ เป็นต้นนอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานอยู่ในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ใช้ในอาชีพที่สนใจเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับปานกลาง และไม่ถูกต้องเป็นส่วนมาก

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังได้รับข้อมูลทางด้านอาชีพ ความรู้ในเรื่องอาชีพค่อนข้างน้อย จึงอาจมีผลทำให้ความสนใจในอาชีพของนักเรียนยังคงอยู่ในลักษณะเดิม ซึ่งผู้ประกอบอาชีพดังกล่าวข้างต้นนี้ มีแนวโน้มจะต้องเข้ารับราชการเป็นส่วนใหญ่ แต่จากสภาพการณ์ในปัจจุบันพบว่า ตำแหน่งงานทางราชการบางตำแหน่งมีน้อย ประกอบกับมาตรฐานทางการศึกษาของแต่ละโรงเรียนยังไม่เท่ากันอีกด้วย จึงเห็นได้ว่าในการศึกษาเล่าเรียน และการประกอบอาชีพบางอย่างนั้น ยังต้องขึ้นอยู่กับการแข่งขัน การสอบคัดเลือกอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจมีผลก่อให้เกิดปัญหาทางด้านการศึกษา ปัญหาการว่างงาน หรือการขาดแคลนบุคลากรบางอาชีพก็เป็นได้

ดังนั้น การแนะแนวที่จะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นอกจากในกระบวนการจะช่วยให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสามารถ ความสนใจของตนเองแล้ว ครูแนะแนวยังจะต้องให้ข้อมูลในด้านอาชีพประกอบกับความรู้ความเข้าใจในลักษณะงาน และความรู้ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพนั้น ๆ ให้มากยิ่งขึ้น ช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและสัมผัสกับอาชีพอื่น ๆ มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูแนะแนวควรเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพอิสระ ที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และความต้องการของแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนอาชีพที่สามารถดำเนินตามอาชีพเดิมของบิดามารดา ในกรณีที่มีบิดามารดามีกิจการหรือแหล่งทรัพยากรในการประกอบอาชีพ ที่เป็นของตนเองอยู่แล้วให้มากขึ้น เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการประกอบอาชีพที่ท้องถิ่นของตนเองต้องการ โดยการนำเอาเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ต่างๆ มาใช้ปรับปรุงอาชีพเหล่านี้ให้ดียิ่งขึ้น

ทั้งนี้เพื่อสนองตอบตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษา ในข้อที่สนองความต้องการของท้องถิ่น
ในค่านาอาชีพ และยังเป็นการลดปัญหาทางด้านการศึกษาและการว่างงานในอนาคตอีกด้วย

2. ในเรื่องแบบสอบถามความสนใจในอาชีพที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ น่าจะเป็นแนวทาง
หนึ่งสำหรับครูแนะแนวในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลค่านาอาชีพได้ โดยพิจารณาร่วมกับ
เหตุผลของความสนใจในอาชีพ และความรู้ความเข้าใจในอาชีพนั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย